

2020-07-30 Årgång 7, nummer 9

[Läs brevet i webbläsare](#)

Hej!

Välkommen till det tredje av fyra korta sommarspecialnummer av PKC:s nyhetsbrev. Vi fortsätter med våra nedslag i innehållet från den Nationella konferensen i palliativ vård i Östersund som ägde rum i mars. Det känns som en annan tid nu mitt i sommaren men kunskapen vi fick då är i högsta grad aktuell. Vi hoppas du finner texterna intressanta.

Vi på PKC önskar dig en fortsatt fin sommar!

Trevlig läsning!

Fredrik Sandlund
Verksamhetschef

Peter Strang
Vetenskaplig ledare

Distriktsläkare och mötet med den palliativa patienten

Referat av Erika Berggren, vårdutvecklingsledare PKC

Det var så inspirerande att lyssna till Kristina Halldorf, Specialist i Allmänmedicin. Hon berättade om sitt arbete med allmän palliativ vård på Brunflo Hälsocentral. Föreläsningens titel var: **"Distriktsläkare och mötet med den palliativa patienten"**.

Som distriktsläkare hade Kristina bestämt sig för att lära mer om palliativ vård för att kunna möta patienters önskemål om att få vara hemma trots avancerade vårdbehov. Hennes tidigare erfarenheter från hur de i Nederländerna arbetar med hemsjukvård hade gjort intryck och hon berättade om en stor skillnad mot hur primärvårdens hemsjukvård fungerar i Sverige. Här arbetar ca 15 % av sjukvårdspersonalen inom primärvården medan det i Nederländerna är 30 %. Under sin tid i Holland fick Kristina uppleva hur svårt sjuka patienter med behov av palliativ vård i både tidigt och sent sjukdomsskede vårdades i hemmet. Vården var väl utvecklad och gav fina exempel på hur det kan fungera. Samtidigt jämför hon med hur det ser ut i Sverige och hänvisar till socialstyrelsens utredning (2016) som visat på brister i vården till patienter i hemmet.

Kristina saknade palliativ medicin under sin läkarutbildning och menar att de flesta av primärvårdens distriktsläkare, precis som hon, inte fått kunskaper inom palliativ vård och medicin i sin utbildning. Däremot gläds hon över att det idag ingår i läkarutbildningen. Själv får hon stöd och kunskaper genom ett gott samarbete med den specialiserade palliativa vården, något som hon anser är avgörande och pekar nickande mot en kollega därifrån som sitter bland åhörarna. En annan av åhörarna ger sig då till känna som distriktsläkare men som lämnat primärvården pga. saknade resurs för att istället arbeta inom den specialiserade palliativa vården.

Idag arbetar Kristina helt inom hemsjukvården och betonar även hur viktigt samarbetet med distriktssköterskorna är. Deras samarbete är avgörande för att ge trygghet och kunna erbjuda god vård till patienter med önskan om att få vara hemma. Hon citerar en distriktssköterska "Jag tror inte jag har behövt skicka in någon patient sedan du började i hemsjukvården". Både distriktsläkare och distriktssköterskor behöver mer kunskap i palliativ vård och medicin menar Kristina och ger exempel på kunskaper som betydelsen av brytpunktssamtal. De viktiga samtalen som ofta initieras av distriktssköterskor som träffar patienten oftare och då kan uppmärksamma förändringar och patientens behov av allmän palliativ vård.

Avslutande tankar

- Det behövs utbildning om palliativ vård för distriktsläkare och distriktssköterskor som arbetar med hemsjukvård.
- Samarbete är avgörande för att patienterna med behov av symtomlindring och allmän palliativ vård ska kunna bo kvar hemma.

Dysfunktionella team

Referat av Zahra Ousi, vårdutvecklingsledare PKC

Temat för årets nationella palliativa konferens var *"Teamets kompetens och perspektiv. Palliativ vård som en del av livet"*. Att få perspektiv på vad, hur och varför dysfunktionella team uppstår blev oerhört intressant och viktigt för mig under konferensen. Per Bengtsson, legitimerad psykolog och organisationskonsult från Företagshälsovården Previa, hade med sin erfarenhet varit med om många dysfunktionella team som han hade fått vägleda och arbeta med för att i den bästa världen få på rätt spår igen. Detta delade han med sig av under ett välbesökt och lättamt föredrag.

Teamarbete

Att ett teamarbete funkar är A och O i en verksamhet, inte minst inom vården, för att kunna dels ha ett patientsäkert arbete, men framför allt för att medarbetaren ska ha en trivsam och optimal arbetsmiljö. Detta gäller oavsett företag, verksamheter eller organisationer. Ett team består av maximalt 12 personer och chefen eller ledaren är alltid en del av teamet.

Per Bengtsson delade med sig av receptet på hur ett dysfunktionellt team uppstår och vilka faktorer som eldar på brasan. Konflikter, kränkande särbehandling, låg -funktion, -effektivitet, - produktivitet och -psykosocial trygghet leder till ett patientfarligt arbete genom att teamet blir helt enkelt ickefungerande och tilliten till varje teammedlem minskar, vilket leder till mer ensamarbete.

Ledarskap

Ledarskapet är oerhört viktigt i denna fråga. Om chefen har ett låt-gå-ledarskap, uppstår det en psykologisk otrygghet bland teammedlemmarna, vilket kan skapa en inre stress hos medarbetarna, och det kan leda till en dålig arbetsmiljö, stress och i värsta fall sjukskrivning bland personalen. Per pratade om vikten av chefsens uppmuntran till positiv förstärkning hos medarbetaren, t.ex genom feedback och att ge beröm för att få sin personal att känna sig duktiga och stolta över sig själv i en arbetssituation. Detta kan öka sannolikheten att beteendet upprepas och

teammedlemmen känner sig glad och nöjd över sig själv, sin arbetssituation och sin arbetsmiljö.

Hur fel det kan bli när positiv förstärkning inte fungerar som det ska (bild från Pers bildspel).

Per avslutade föredraget med att uppmuntra medarbetare att ta hjälp i ett tidigt skede, helst externt, om teamet blivit så pass dysfunktionella. Ju tidigare någon professionell går in och börjar jobba med lösningar desto bättre förutsättningar blir det för att skapa funktionella team igen.

Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län samfinansieras av Region Stockholm samt kommunerna Danderyd, Ekerö, Järfälla, Lidingö, Nacka, Nykvarn, Salem, Sollentuna, Solna, Stockholms stad, Tyresö och Vaxholms stad.

Läs mer om oss på: pkc.sll.se

Kontakt: pkc.siso@sll.se

Foto: Yanan Li

Följ oss på Facebook och Instagram

[Tipsa en vän](#)

Dela utskicket:

[Avregistrera dig från nyhetsbrevet](#)

Palliativt kunskapscentrum
REGION STOCKHOLM

Skickat med Paloma